

Nationalspråksnämnden

27.08.2024

**Sammanträde**

Tid 27.08.2024 kl. 17:00 - 19:07  
Sammanträdespaus kl.18.14 - 18.22  
Plats Möteslokalen Matalajärvi, Teknikvägen 15, Esbo

|             |                  |                                           |
|-------------|------------------|-------------------------------------------|
| Närvarande  | Westerholm Anita | ordförande                                |
|             | Abborre Christel | vice ordförande                           |
|             | Backman Ralf     | medlem                                    |
|             | Braskén Peter    | medlem                                    |
|             | Krogius Edward   | medlem                                    |
|             | Lahti Viveca     | medlem                                    |
|             | Nummelin Petra   | medlem                                    |
|             | Särs Tony        | medlem                                    |
|             | Ahlefelt Anne    | ersättare                                 |
|             | Öberg Benita     | chef för svenskspråkig service            |
|             | Nores Mia        | välfrädsområdesstyrelsens<br>representant |
|             | Leidenius Kia    | specialsakkunnig                          |
|             | Savela Juha      | sekreterare                               |
| Frånvarande | Ahde Elina       | medlem                                    |
|             | Broman Annika    | medlem                                    |
|             | Fjäder Sture     | medlem                                    |
|             | Gästrin Eva-Lena | medlem                                    |
|             | Liljelund John   | medlem                                    |
|             | Ibrahim Sami     | ungdomsfullmäktiges representant          |

Underskrifter

Anita Westerholm  
ordförande

Juha Savela  
sekreterare

Protokollet justerat och godkänt

Ralf Backman  
protokolljusterare

Peter Braskén  
protokolljusterare

Protokollet framlagt

Detta protokoll publicerades i det allmänna datanätet 03.09.2024

**Ärenden**

| <b>Paragraf</b> | <b>Bilaga</b> | <b>Rubrik</b>                                                                                                                                               | <b>Sida</b> |
|-----------------|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| § 25            |               | Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet                                                                                                  | 4           |
| § 26            |               | Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare                                                                            | 5           |
| § 27            |               | Aktualitetsöversikt                                                                                                                                         | 7           |
| § 28            | 1             | Utlåtande om hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i förvaltningsstadgan                                                                               | 8           |
| § 29            |               | Lägesrapport för Västra Nylands välfärdsområdes specialuppdrag att stödja utvecklandet av den svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet | 10          |
| § 30            |               | Meddelanden                                                                                                                                                 | 12          |

§ 25

## **Konstaterande av sammanträdet laglighet och beslutsförhet**

### **Beslutsförslag**

Ordföranden beslutar konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdet laglighet och beslutsförhet i enlighet med 71 § i förvaltningsstadgan.

### **Behandling**

### **Beslut**

Ordföranden beslutade konstatera de närvarande vid sammanträdet och sammanträdet laglighet och beslutsförhet i enlighet med 71 § i förvaltningsstadgan.

### **Redogörelse**

Efter att ha öppnat sammanträdet konstaterar ordföranden dess laglighet och beslutsförhet (71 § i förvaltningsstadgan).

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är andra organ än välfärdsområdesfullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

Enligt 69 § i förvaltningsstadgan utfärdas kallelsen till sammanträdet av ordföranden eller, om ordföranden har förhinder, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut som iakttas vid respektive ärende.

Enligt 77 § i förvaltningsstadgan kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö som man deltar i via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde). Beslut i ärenden kan fattas elektroniskt före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Enligt 69 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen sändas om möjligt 5 dagar före sammanträdet. En föredragningslista som upptar redogörelse, motiveringar till beslutfattandet och beslutsförslag i varje ärende som föreligger till behandling bifogas kallelsen. Kallelsen kan också sändas elektroniskt.

§ 26

## **Godkännande av nationalspråksnämnden arbetsordning och val av protokolljusterare**

### **Beslutsförslag**

Nationalspråksnämnden beslutar

1. godkänna sammanträdets arbetsordning,
2. välja ledamoten Backman och ledamoten Bråskén till protokolljusterare och
3. bevilja nödvändiga närvaro- och yttranderättigheter.

### **Behandling**

### **Beslut**

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

### **Redogörelse**

Enligt 71 § i förvaltningsstadgan behandlas ärendena i den ordning som framgår av föredragningslistan, om organet inte beslutar något annat. Organet kan också besluta ta upp ett ärende som inte är nämnt i kallelsen. Enligt 78 § i förvaltningsstadgan justeras protokollet på det sätt som organet beslutar.

#### Närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden

Enligt 76 § i förvaltningsstadgan har utöver nationalspråksnämndens ledamöter och föredragande följande personer närvaro- och yttranderätt vid nationalspråksnämndens sammanträden:

- välfärdsområdesstyrelsens ordförande samt en representant eller ersättare som utses av välfärdsområdesstyrelsen,
- välfärdsområdesdirektören,
- förtroendevalda och tjänsteinnehavare som förordnats av nämnden vid nämndens sammanträden,
- en representant för ungdomsfullmäktige.

Vid sammanträdet kan dessutom närvara en särskild sekreterare.

Andra än ovannämnda personers rätt att närvara och yttra sig fastställs i samband med respektive organ.

Företrädare för de andra påverkansorganen än ungdomsfullmäktige har rätt att närvara och yttra sig vid ett organ i ett enskilt sammanträdesärende enligt prövning av organets ordförande eller dess föredragande.

Närvarorätt vid behandling av sekretessbelagda ärenden har utöver ledamöterna, föredraganden och sekreteraren endast en representant för välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesdirektören, en serviceområdesdirektör samt en sakkunnig som föredraganden vid behov kallar in.

§ 27

## Aktualitetsöversikt

### Beslutsförslag

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna aktualiteterna för kännedom.

### Behandling

Föredragare Öberg berättade åt nämnden om följande aktuella ärenden:

- Välfärdsområde behöver förnya modigt sin verksamhet och vinna förtroende i nyttofasen
- Beslutsberedningens viktigaste processer
- Höstens 2024 och 2025 spetsprojekt
- Balansering av ekonomin
- Kompetenscentren kring Raseborg och Borgå sjukhus
- LUVN projekt 2024–2025
- Kompetenscenter LUVN, preliminära plan

### Beslut

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

### Redogörelse

Vid sammanträdet ges översikter över aktuella ärenden som gäller välfärdsområdet bland annat enligt följande

1. Aktuell inom svenska enheten.

4/00.01.01/2022

Nationalspråksnämnden 27.08.2024 § 28

§ 28

**Utlåtande om hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i förvaltningsstadgan**

Beredning och upplysningar:  
Öberg Benita

fornamn.efternamn@luvn.fi

**Förslag**

Servicelinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion,  
tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar ge välfärdsområdesstyrelsen det bifogade utlåtandet om hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i förvaltningsstadgan.

**Behandling**

Under behandlingen ändrade föredraganden sitt beslutsförslag enligt följande:

Nationalspråksnämnden beslutar ge välfärdsområdesstyrelsen det bifogade utlåtandet med följande tillägg om hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i förvaltningsstadgan:

Nationalspråksnämnden betonar vikten av att de finsk- och svenskspråkiga invånarnas och servicetagarnas språkliga rättigheter och att de olika språkgruppernas behov beaktas på ett jämlikt sätt. För att detta ska uppfyllas krävs att välfärdsområdet som organisation målmedvetet vidtar åtgärder, gör förhandsbedömningar av förslag till beslut, följer upp fattade beslut och skrider till åtgärder om det finns behov därtill. Detta bör tillämpas enligt det i förvaltningsstadgan § 85 uppgjorda krav om språkliga rättigheter.

Nationalspråksnämndens uppgifter bör specificeras i förvaltningsstadgan, däribland ska nämnden följa upp hur stor del av personalen på olika enheter som kan svenska, och om avtalsvillkoren till utlokaliserade enheter uppfylls vad gäller språkkraven. Nationalspråksnämnden anser att nuvarande antal ledamöter i nationalspråksnämnden ska bibehållas med tanke på att hela området på optimalt sätt ska representeras.

Under behandlingen av detta ärende togs en sammanträdespaus kl.18.14 - 18.22.

**Beslut**

## Nationalspråksnämnden

1. godkände föredragandens ändrade beslutsförslag enhälligt och
2. beslutade justera protokollet i fråga om detta ärende genast vid sammanträdet.

**Redogörelse**

Välfärdsområdesstyrelsen har inlett arbetet för att identifiera ändringsbehov i förvaltningsstadgan den 17 juni 2024, § 100, och då beslutade välfärdsområdesstyrelsen enligt välfärdsområdesfullmäktiges beslut av den 13 juni 2022, § 92, begära ett utlåtande av nationalspråksnämnden senast den 27 augusti 2024 om hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i förvaltningsstadgan. Välfärdsområdesfullmäktige har som avsikt att fatta beslut om ändring av förvaltningsstadgan under sitt sammanträde den 1 oktober 2024.

Enligt 33 § i lagen om välfärdsområden är nationalspråksnämndens uppgift att utreda, bedöma och uttala sig om hur välfärdsområdesfullmäktiges beslut påverkar hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i praktiken.

**Bilaga**

- 1 Nationalspråksnämndens utlåtande om genomförandet av det språkliga rättigheterna i förvaltningsstadgan

**Tilläggsmaterial****För kännedom  
Verkställighet**

Välfärdsområdesstyrelsen

**Beslutshistoria**

1476/00.01.02/2023

Nationalspråksnämnden 27.08.2024 § 29

§ 29

**Lägesrapport för Västra Nylands välfärdsområdes specialuppdrag att stödja utvecklandet av den svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet**

Beredning och upplysningar:

Öberg Benita

fornamn.efternamn@luvn.fi

**Förslag**

Servicelinjedirektör, social- och hälsovårdens serviceproduktion, tjänster på svenska Öberg Benita

Nationalspråksnämnden beslutar att anteckna lägesrapport för Västra Nylands välfärdsområdes specialuppdrag att stödja utvecklandet av den svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet för kännedom.

**Behandling****Beslut**

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

**Redogörelse**

Enligt lag om ordnande av social- och hälsovård 612/ 2021 § 33 ska Västra Nylands välfärdsområde stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet.

För att kunna förverkliga uppdraget grundades i juni 2022 ett nätverk för de tvåspråkiga välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS sammanslutningen samt andra aktörer med anknytning till utveckling av den svenska servicen (THL, FSKC). Nätverket koordineras av Västra Nylands välfärdsområde. I nätverket sitter personer som jobbar antingen med utvecklandet av svensk service, utvecklingsarbete överlag eller med ansvar för nationalspråksnämnden. Nätverket träffas regelbundet en gång i månaden.

Specialuppdragets övergripande målsättning är att förbättra förutsättningarna samt stöda de tvåspråkiga välfärdsområdena i att kunna garantera service på svenska. Nätverkssamarbetet under de första 1,5 åren kan delas in i tre kategorier: a) jobbat för enhetliga uppföljningsmätare, b) kartlagt och delat med oss av god praxis samt c) fungerat som välfärdsområdenas gemensamma informationskanal till andra aktörer.

Förutom nätverkssamarbetet har specialuppdraget jobbat för att påverka och lobba på nationell nivå, främst gällande uppföljningsmätare, samt koordinerat och främjat gemensam utveckling och innovation, bl.a. genom att ha grundat en svenskt-finskt innovationsnätverk.

Specialuppdraget jobbar enligt välfärdsområdenas behov och önskemål, vilka kontinuerligt kartläggs och diskuteras inom nätverket. Eftersom Västra Nylands välfärdsområde inte har fått någon skild finansiering för specialuppdraget, är vi begränsade till vad våra egna resurser möjliggör, vilket även begränsar bredden av uppdraget.

Vid sammanträdet presenteras en mera utförlig uppföljning gällande lägesrapporten för Västra Nylands välfärdsområdes specialuppdrag.

Enligt 53 § i förvaltningsstadgan ska nationalspråksnämnden stödja utvecklingen av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet.

## **Bilaga**

## **Tilläggsmaterial**

## **För kännedom Verkställighet**

## **Beslutshistoria**

§ 30

## **Meddelanden**

### **Beslutsförslag**

Nationalspråksnämnden beslutar anteckna meddelandena för kännedom.

### **Behandling**

### **Beslut**

Nationalspråksnämnden godkände beslutsförslaget enhälligt.

### **Redogörelse**

Följande meddelanden delges nationalspråksnämnden:

1. Välfärdsområdesfullmäktige 11.06.2024 § 36: Godkännande av riktlinjerna för utveckling av nätverket av tjänster enligt servicestrategin

### **Bilaga**

### **Tilläggsmaterial**

- Godkännande av riktlinjerna för utveckling av nätverket av tjänster enligt servicestrategin

**Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 30**

### **Förbud mot sökande av ändring**

I ovannämnda beslut som endast gäller beredning eller verkställighet får ändring inte sökas enligt 141 § i lagen om välfärdsområden.